

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Cprav je sobotna nevihta prekinila vroče »pasje dni« se kopališča kljub temu še ne prazni

ZA BOLJŠO INFORMIRANOST

Lani je občinski odbor Socialistične zveze na Jesenicah razpisal tekmovanje med krajevnimi organizacijami, in sicer, katere organizacija bo najboljša pri delu. Podobno tekmovanje med organizacijami SZDL so v jeseniški občini organizirali tudi letos.

V okviru tega tekmovanja bodo krajevne organizacije SZDL v jeseniški občini še naprej obdržale stike z občinskim odborom na ta način, da ga bodo vsak teden spoznavale, kaj so naredile. Občinski odbor SZDL na Jesenicah bo tudi bolj redno začel izdajati svoje informacije, kjer bo objavjal tudi več vesti s področja dela krajevnih organizacij Socialistične zveze. — M. Z.

ŠTIRJE PREBIVAVCI NA EN RADIJSKI SPREJEMNIK

Statistični podatki za preteklo leto kažejo, da je imela lani Gorenjska 30.740 radijskih naročnikov. V drugačni primerjavi nam številka pove, da odpade en radijski sprejemnik na štiri prebivalce. To pa je, razen ljubljanskega okraja, ki ima isto število prebivalcev na en radijski sprejemnik, tudi najmanjše število med slovenskimi okraji.

Posamezne gor. občine imajo naslednje število radijskih naročnikov: Jesenice 5255, Kranj 11.904, Radovljica 6345, Skofja Loka 4550, Trzin 2686. Nad povprečjem glede števila prebivalcev na en radijski sprejemnik sta samo občini Jesenice in Skofja Loka, kjer pade na pet prebivalcev en radijski sprejemnik. Povprečja ostalih treh občin se ujemajo z okrajnim povprečjem.

Tolikšnih stroškov ne zmremo

V nekaterih sindikalnih podružnicah po Gorenjskem so se zavarovalci že pogovorili o novem zakonu o socialnem zavarovanju, v redni pa se bodo v prihodnjih dneh, vendar najkasneje do 15. septembra. Pri obrazložitvi novih predpisov je nujno potrebno spregovoriti tudi o pokazateljih dohodkov in izdatkov posameznih skladov, posebno še sklada za zdravstveno zavarovanje, saj so veliki primanjkljaji v slednjem eden izmed glavnih čimov, ki so naravnost korenite spremembe pri upravljanju s sredstvi in njihovem trošenju. Če bodo sindikalne podružnice uspele z vsem tem dobro razumeti svoje člane — zavarovance, bomo lahko govorili o zares uspešnih pripravah na volitve v skupščine zavodov za socialno zavarovanje.

Od leta 1956 do leta 1961 so se stroški za zdravstveno zavarovanje v našem okraju povečali od 100 milijonov dinarjev na 2 milijardi 100 milijonov dinarjev. Najbolje razvito mrežo zdravstvenih ustanov in tudi največ zaposlenih ima Kranj, zato je tudi njen delež pri teh stroških največji: od 100 milijonov dinarjev leta 1956, leta 1961 je znašal 1,2 milijarda. V lanskem letu narasli na milijardo 24 milijonov dinarjev. Posledično so narasli skupni stroški za zdravstveno zavarovanje v prvih petih mesecih letošnjega leta v primerjavi s istim obdobjem lani: od 347 milijonov na 600 milijonov dinarjev.

Za ambulantno zdravljenje je bilo v obdobju od januarja do konca maja v kranjski občini dan, namesto lanskih 48 milijonov, letošnje 75 milijonov dinarjev, za zdravljenje v bolnicah lanskega petmesecnega obdobja 85 milijonov, letošnje 121 milijonov, potni stroški le v letnem obdobju lani 7 milijonov, letošnje 15 itd. Število zagotovljenih zdravstvenih storitev se je znižalo od 22.056 na 21.825, torej je bilo letos manj zagotovljenih oseb manj kot v letnem času lani.

Cprav največkrat govorimo, da

Ob naših prizadevanjih za pospeševanje izvoza

Samo dve možnosti sta

Takojšnja prizadevanja naj preprečijo pomanjkanje reprodukcijskega materiala v prihodnjem letu — Gospodarske organizacije naj temeljito seznanijo pristojne organe s problemi izvoza — Prihodnji teden se bodo v našem okraju pričele konference, na katerih bodo analizirali problematiko izvoza in proučili nekatere prihodnje naloge

Dan za dnem v gospodarskih krogih poudarjamo pomembnost, ki jo ima izvoz v našem poslovnem življenju. Včasih po mnenju nekaterih dobijo te zahteve že prizvok neke politične parole. Toda stvar je širšega pomena. Vprašanje izvoza lahko postavimo kot alternativo: ali nenehno uspešno vključevanje in sodelovanje v mednarodni blagovni izmenjavi — ali pa nazadovanje prizadetih gospodarskih organizacij, da ne rečemo celo propad. Imamo torej samo dve poti in prav slednja ugotovitev naj bi nas vedno spremljala ob naših razpravah o problematiki izvoza.

Izvozne zadolžitve gospodarskih organizacij za letošnje leto znašajo v našem okraju nekaj nad štiri milijarde deviznih dinarjev. To je veliko in hkrati tudi malo. Veliko je to tedaj, če ta znesek primerjamo s lanskeletno izvršitvijo, saj ta primerjava namreč pokaže, da se bo izvoz povečal za 40 odstotkov. Malo pa je, če ta znesek ocenjujemo s stališča naših zmogljivosti in možnosti, ki jih imamo. Prav tako je to tudi malo ob upoštevanju, da ima Gorenjska pred ostalimi področji v državi sprico tradicije in gospodarske razvitosti le določene prednosti. Sedanja vrednost izvoza z Gorenjske pa zavzame glede na celotni dohodek našega okraja le

nizek procent. Zato bi bilo potrebno, da bi se izvoz z Gorenjske krepko povečal.

V prvih letošnjih mesecih je podjetjem pogosto primanjkovalo reprodukcijskega materiala, kar je hromilo proizvodnjo in obenem otežkočalo izpolnjevanje planskih izvoznih zadolžitve. Zato naj bi že sedaj pokrenili vse potrebno, da bi v prihodnjem letu preprečili pomanjkanje reprodukcijskega materiala.

Prihodnji teden se bodo v našem okraju pričele konference, na katerih bodo analizirali problematiko izvoza in nekatere naloge za prihodnje. Na konferencah bodo razpravljali o poročilu o stanju izvoza glede na zaključke junjskih sestankov. Prav tako naj bi razpravljali tudi o analizi realizacije izvoza za letošnje leto in o predlogih plana izvoza za prihodnje leto. Da bi gospodarska zbornica lahko zbrala potrebne podatke, so vse gospodarske organizacije dobile posebne obrazce, na katerih bodo posredovale podatke o letošnjem izvozu in planu izvoza za prihodnje leto. Prav tako naj bi podjetja sporočila tudi podatke o potrebnem reprodukcijskem materialu za leto 1963. S pravočasno akcijo želimo prihodnje leto preprečiti pojave pomanjkanja reprodukcijskega materiala, ki je bilo letos zlasti v nekaterih podjetjih občutno.

Omenjene podatke bi morale prizadete gospodarske organizacije poslati zbornici do danes, to je do ponedeljka. Vendar je do konca preteklega tedna izpolnilo to nalogo le malo podjetij, kar je bolj ali manj nerazumljivo, ker je

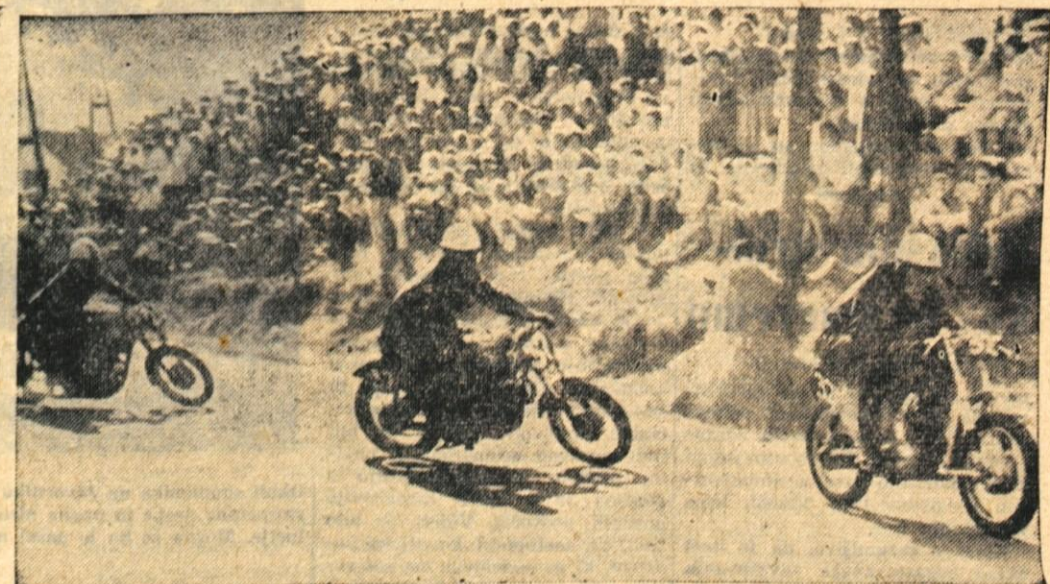
le preko realnih podatkov mogoče temeljito analizirati problematiko izvoza. Logično je namreč, če podjetja ne bodo temeljito seznanila pristojne organe s problematiko izvoza, da ne bo mogoče sprejeti učinkovitih zaključkov, kar bi bilo v korist samim izvoznikom in gospodarstvu kot celoti.

V ponedeljek, 27. avgusta, dopoldne bo prva konferenca o izvozu, in sicer v prostorih jeseniške Zvezarne. Tokrat bodo obravnavali problematiko izvoza sa-

mo omenjenega podjetja. V četrtek, 30. avgusta, dopoldne pa se bodo z enakim namenom sešli v sejni dvorani GG Bled zastopniki lesnoindustrijskih podjetij in njim sorodnih strok. Tretjega septembra bo posvetovanje o izvozu za kovinsko in še nekatere druge stroke v sejni sobi gospodarske zbornice v Kranju (na nekdanji trgovinski zbornici v Prešernovi ulici). Sestega septembra pa se bodo sestali v konferenčni sobi

(Nadaljevanje na 2. strani)

Motoristi za nagrado Loke

Včeraj je blizu sto motoristov tekmovalo na republiškem in državnem prvenstvu ter za Nagrado Loke na 4300 metrov dolgi krožni progi. Dirke si je tokrat ogledalo okrog 10.000 prebivalcev, ki so z zadovoljstvom opazovali drzne vožnje junakov »jeklenih konj«. — Poročilo o tekmovanju berite na zadnji strani — Foto: Jože Zaplotnik

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in po

Med težavami, ki so mučile Tonačevega prijatelja, so bile tudi te, da prav seje! Posebno letošnje leto je bilo vse narobe. Ko je takole zvečer pod košatimi kostanji najbližje gostilne ob vrčku piva bladil razbeljeno čelo, je pogosto ugotavljal, da so seje letos res prava nesreča. Za svojo ugotovitev je imel »stehtne« dokaze. Po vseh časopisih so trobili, da morajo biti letos seje tudi v poletnih mesecih. Sprva ga ni to niti tako razburjalo, ker je menil, da »papir vse prenese«. Toda vabila za seje so pričela prihajati od visopovod in to je Tonačevemu prijatelju povzročalo hude glavobole. Razen tega mu je odlašalo po vodi tudi zadnje upanje, ki ga je pogosto brabilo, da je hodil na seje. Kakor strela z jasnega neba in že mrzel tuš na segreto telo je nanj delovala vest, da so mandati za opravljanje njegove funkcije spet podaljšani.

Tonačevemu prijatelju ni tako preostalo nič drugega, kakor da je ugotovil, da je poražen. Toda dober vojak ob prvem porazu še ne vrže puške v koruzo. V tem je videl tudi edini izhod iz letošnjih zares »muhastih poletnih mesecev«. Ko je še nekajkrat ohladil razbeljeno čelo ob vrčku piva, je v njem dozorel sklep, ki je že naslednji dan doživel svoj ognjeni krst.

benki, ki je vodila evidenco o pristojnih na sejah, glasno povedal svoje ime. Ko je ta zaokrožila njegovo številko, se je Tonačev prijatelj vlnjudo nasmehnil; v arhivu bo ostalo, da se je seje udeležil. Da pa bi mu kdo ne očital, da ga ni bilo v sejni dvorani, je vanjo celo vstopil, pozdravil nekaj znancev in sedel. Ko pa je predsedujoči sicer z malo kislim obrazom ugotovil, da je seja sklepna in da lahko preidejo na dnevni red, jo je Tonačev prijatelj popihal iz sejne dvorane domov.

Od tedaj uporablja Tonačev prijatelj (ali bolje povedano Tonačevi prijatelji) ta recept na vseh sejah. Zani zadostuje, da je obkrožena samo številka ob njegovem imenu in da je tako uradno na vseh sejah. Tolaži se, da je prav ta številka včasih za sklepčnost seje odločilna. Hkrati pa je izredno zadovoljen z ugotovitvijo, da na svetu res ni težav, ki bi bile nepremagljive. Zani v tem primeru zadostuje samo številka. Ali pa zadostuje samo številka tudi za one, ki so mu zaupali to funkcijo? Zelo verjetno — ne. P.

Za nočjo je namreč tudi tokrat nastopil dan in za predvečerajšjo sejo je prišla današnja. Tonačev prijatelj ta dan ni potisnil gradiva za sejo v črno aktovko, temveč ga je le naravno prepognil in ga nosil kar v roki. Tako je ustvaril videz zelo uradnega človeka, obenem pa se mu ciklostirani listi bolj ali manj nadomeščali pahljico. Ko je prišel pred sejno dvorano, je usluž-

Vpisan sem pa le!

Jack LONDON Kristof Dimač

Priredil: Stanke SIMENC
Riše: Janez GRUDEN

151. Zgrešili so štetje časa in niso vedeli več, koliko dni so na poti. »Oddaljenih vrhov ne vidim več,« je rekel Kriš. »Zrak postaja gost in težak.« je dejala Labiskwee. »S težavo diham.« McCana pa je hripavo mrmral: »Tri sonca so.« Počil je strel; bili so lovc, Vrgli so se na tla in zlezli za skale.

152. Ves čas jim je jemalo vid. Odmevali so streli. »Rešeni smo,« je spodbujal Kriš. »Sonce jim kvraj cilj. Krogle free so čevljev proč od nas!« Vstali so, padali in se plazili naprej, dokler niso dosegli vrha. Zmagala je volja.

153. »Zdaj se moramo ustaviti,« je zasepetala Labiskwee, »če ne, bomo umrli.« Kar z nožem so odrezali vrvi svojih nahrbtnikov. Zavili so se v kožuhe in zaspali ko ubiti. McCana je napadel strahovit kašelj. Zjutraj je bil njegov neumiti obraz, okajen od mnogih ognjev, mrzel in trd ko kamen. Umrli je.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj 6 pujskov, po 6 tednov starih. Angela Meznar, Selo 22, Zarnovica 3300

Prodaj 3 kubične metre suhih macesnovih desk. Naslov v podružnici Glasa Jesenice 3301

Prodaj motorno kolo BMW 250cm in kravo mlekarico. Ziga- nja vas 43, Križe 3318

Prodaj kravo — dobro mlekarico, ki bo drugič teletila. Praprotna polica 25, Cerklje 3346

Prodaj nov vzdiljiv 100-litrski kotel za kuhanje svinjske krme. Markum, Srednja Bela, Predvor 3362

Flemenski kravi prodaj. Češ- tje 5, Podnart 3363

Prodaj novo 96-basno kroma- tsko harmoniko. Naslov v ogla- senem oddelku 3364

ostalo

Najditelja rjave jopice prosim, naj jo proti nagradi odda v ogla- seni oddelku 3366

Preklicujem blok št. 49690, iz- dan v Komisiji trgovini Kranj 27. septembra 1961 3367

Dne 15. avgusta sem izgubil aktivko s čevljarскими potrebš- činami od Sentvida do Posavca. Postenega najditelja prosimo, da vrne vse proti nagradi na naslov »Čevljarna Bled« 3368

Pretepli so starše

Stevilne zgodbe o fantovskih preteplih hranijo naši sodni ana- li iz vasovske romantike. Pri- čajo nam, da so se fantje takrat znali zares krepko udariti za svo- je izvoljenke in da je marsikateri na tem bojem polju prejel tudi svojo srčno kri. (Posebno pa je izkazal čast svojemu kraju, če je to storil ob kakšnem farnem pra- niku.)

Fantom današnjih dni take vi- teske borbe za dekleta niso več potrebne. Preobrazba družbe in motorji so pripeljali v naš čas drugačne navade. Zato je tudi drugačna zgodba treh vasovčev, ki so jo v zimskih dneh letos

S sodišča

»zagodli« v Sutni ob vasovanju pri petnajstletni Mariji H. in za- katero jim je zadnje dejanje od- igralo sodišče v Kranju. Bili so: devetnajstletna Stane J. in Peter

P. ter dvajsetletni France B., vsi doma iz okolice Sutne. Peter, ki je že prej bolj ali manj skrivaj vasoval pri Mariji, a so ga njeni starši zaradi dekletove mladolet- nosti gledali precej postarani je pridobil še Staneta in Franceta, da so se vsi trije masčevali nad njihovo »neuvidevnostjo«.

Po raznih gostilnah so ves dan nabirali korajžo, zvečer pa so jo mahnilo dobro razgreti na Mari- jin dom. Tam so najprej »pova- sovali« z razbijanjem po oknih in vratih in priklicali ne samo Ma- rijo, marveč tudi njene starše — Franceta in Antonijo. Ko je stopil France iz hiše, mu je Peter takoj spodnesel noge, Stane pa mu jih je naložil s kolom, nato še Antoniji, ki je skušala možu pomagati. Ko sta se le otresla na- padavcev in pobegnili v hišo, so se »vasovavci« pognali še v vra- ta, ki se jim niso vdale.

Pred sodiščem jim je pogum upadel in so se skušali otresti očitkov obtožbe, češ da zaradi popivanja niso več vedeli, kaj so počeli. Sli so pač klicati Mari- jo, pri tem pa le malo preveč raz- bijali. Njen oče se jih je sam prvi lotil, oni so se ga pa samo otepli. Res so hoteli potem prit- ti v hišo, toda samo z namenom, da bi se tam z Marijinimi starši »poravnali«.

Sodišče takim izgovorom seve- da ni verjelo, saj je bilo njihovo dejanje preveč očitno. O vasovav- cih se je na obravnavi še izve- dalo, da so imeli že večkrat opravlja z organi notranje upra- ve zaradi izgovorov v gostilnah, istega večera so se v Zabinici spravili še na neki avtomobil, in ga močno poškodovali. Sodišče je odmerilo Stanetu 6 mesecev, Pe- trju 3 mesece zapora, Francetu, ki je imel pri akciji najmanjši delež, pa 1 mesec zapora pogojno za 1 leto. Poravnati bodo morali seveda tudi vse povzročeno škodo. Zelo značilno je bilo pri vsem Marijino obnašanje na obrav- navi. Videti je bilo, kot da napu- da na svoje starše ni obsojala.

ZDRUŽENO GRADBENO PODJETJE

Pred dnevi so delavski sveti Gradbenega podjetja Bled, Go- renjske opekarne Dvorska vas in radovijskega podjetja »Sobosli- karstvo in pleskarstvo« sprejeli sklepe, da se pripolijo h GP »Go- renje« v Radovljici. Delavski svet »Gorenje« pa se je s temi sklepi, ki jih bosta potrdila še občinska zborna na tokrovem zasedanju, strinjal. To novo, združeno pod- jetje, h kateremu zaenkrat še ni hotelo pristopiti bobinjsko gradbeno podjetje, bo imelo, kot predvidevajo, milijardo dinarjev prometa na leto. Za nemoteno in samostojno poslovanje ter preve- manje del pa nameravajo sčasoma urediti v lastni režiji razno- vrstne obrtniške delavnice.

Ko govorimo o združevanju, naj še omenimo, da se bo k blejski tovarni čipk in vezilni pripolil pletilski obrat zavoda za zaposlo- vanje invalidov in drugih oseb. Do tega je prišlo, ker zavod, ki je bil še v izgradnji, ni imel ekonom- skih pogojev za nadaljnji razvoj. Mimogrede naj še omenimo, da so bile ostale dejavnosti zavoda — pečarstvo, reklamni servis in dru- go — opuščene. — St. S.

PRIHODNJE LETO CESTA CERKLJE-ŽIČNICA

Obiskovalci žičnice na Krva- vec, posebno vozniki motornih vo- zil (teh je bilo v prvih 7 me- secih letos blizu 35.000) niso po- sebno navdušeni, ko se približajo po cesti iz Cerklje proti vstopni postaji žičnice. Omenjeni odsek ceste je precej kotanjast in na- staj z grobim gramozom. Ker se obeta z dograditvijo hotela na Kravcu še večji obisk žičnice, slaba cesta prav gotovo ne bo de- lala posebne usluge razvijajoče- mu se turizmu v tem predelu.

Pri Cestnem podjetju Kranj so povedali, da je sicer cesta Grad- žičnica Kravec že prišla v nji- hovo pristojnost, nimajo pa god- stev, ki bi še letos omogočila po- pravilo ceste. Vsekakor pa je re- konstrukcija ceste v načrtu za leto 1963. — S.

kupim

Kupim manjše posestvo v bliži- ni St. Loke ali Kranja. V poštev pride tudi vseljiva hiša. Oddati vsake pod »Takoj plačljivo« 3365

tržni pregled

Korenček 15 din, zelena 10 do 30 din, peteršilj 10 do 30 din za kopek; sir 160 din, maslo surovo 120 din, čebula 80 do 100 din, krompir 35 do 40 din, špinata 180 din, zelje sladko 60 din, solata 50 do 90 din, grah v stročju 60 din, pesa 70 din, jabolka 50 do 90 din, hruške 130 do 150 din, breskve 120 do 160 din, cvetača 130 din, kumare 60 din, kumare 130 do 150 din, fižol v stročju 100 do 150 din, paradižniki 90 do 100 din, paprika zelena 120 din za kg; oves 35 din, lisičke 100 din, ja- gode vrtnice 200 din, krhli 100 din, krmna za kokoš 50 din, kaša 150 din, jesprenj 80 din za liter; sme- tana 20 din za merico; jajca 30 din, kokoš 700 do 800 din, piščanci 40 do 450 din, cesen 10 do 50 din, sajci 200 do 500 din za komad

Strela povzročila požar

Sobotno hudo neurje ni šlo brez vi- lov posledic mimo. Strela je udarila v hišo kmetja Janeza Bajda na Cepulah pri Javorniku in povzro- čila požar. Požar se je kmalu raz- širil na hišo in gospodarsko po- slopje. Dež, ki je močno padal, ni mogel zadušiti ognja. Ker v tej vasi, ki leži precej visoko pod Joštom, ni vode v zadostnih koli- činah, so se požaru lahko posta-

V bližini Mahnetovih, kot jim pravijo po domače, ni vode za ga- senje tako velikega požara. Poklic- ni gasilci iz Kranja so s svojimi vozili pripeljali po zelo ozkem in navpičnem kolovozu do hiše za- dostno količino vode za gašenje

Okrajno sodišče na Jesenicah razpisuje

delovno mesto strojeviske z do- vršeno osemletko in obvladanjem strojeviske (10-prstni sistem)

Nastop službe takoj ali po do- govoru. Vse informacije lahko do- bite pisмено, telefonično ali us- no pri okrajnem sodišču na Jese- nica.

MRTVEC V PARKU

V petek, 17. avgusta, ob 13. uri so našli v parku doma za vzgojo škodovar tovarne Iskra v Predvoru mrtvega moškega. Ugotovili so, da je mrtvec 65-letni Anton Ka- stelic iz Smarja pri Ljubljani, se- daj oskrbovanec doma onemoglih v Predvoru. Zdravnik je ugotov- il, da je smrt bila zaradi kapi.

PARKIRAL JE NA OVINKU

V petek, 17. avgusta, ob 19.20 se je na cesti I. reda v vasi Mar- tuljek pripetila nenavadna pro- metna nesreča. — Nemški držav- ljan dr. Mathias Verne je parki- rjal svoj avtomobil na ovinku pri hiši 93, sam pa je medtem slikal Martuljekovo skupino. Za njim je pripeljal avtomobilist — prav ta- ko nemški državljan — Helmut Kaschube. Ker je v ovinek pri- peljal z zmerno hitrostjo, je vo- zilo pred parkiranim avtomobilom lahko zavrl. Manj sreče pa je imel Cvetko Magušar iz Kranjske go- re, ki je v ovinek pripeljal pre- cej naglo. Nenadoma se je zna- čel pred Kaschubejevim avtomobi- lom in trčil vanj. Telesnih po- škodb sicer ni bilo, materialna škoda na obeh avtomobilih pa znaša 68 tisoč dinarjev.

Grigorij BAKLANOV Seženj zemlje

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.

Ponedelje v travo in zlagoma pride vse na dan. Zle slutnje niso bile odveč, vedel sem, da bo prišlo do svinjarije. Zbežali so iz opazovalnice. Začelo je deževati, potem so pričeli streljati — sredi dežja, ki je zestril razgled. Nenadoma se je pretrgala zveza. In slednjič se je raznesla govorica: Nemec napada!... Zbežali so. Vem, kako je s to stvarjo, kako se človeka nenadoma poloti strah, da bi tovariši ne zbežali in bi ostal sam. Nikogar ni videti, le gost, tihljaki ogenj.

Morda so bile tudi zle slutnje odveč; kadar pride izmena, želiš kmalu stran, da bi se kaj ne zgodilo in bi te zadržalo v poslednjem trenutku. Tudi tokrat se mi je zdelo, da bo z Generalovim nekaj narobe, ne bi ga smel pustiti tukaj. Vendar se mi je mudilo. Ko se je začelo obstreljevanje, me je ves čas nekaj preganjalo, nemiren sem bil in prepričan, da se bo v moji odsotnosti pripetila nesreča.

»Kako je padel?«

»Naj so ga — mračno pravi Zinjukov. »Od tamle so streljali.« Z roko pokaže prek polja.

Izkazalo se je, da so jih poskušali zaustaviti. Zinjukov je slišal klic. Generalov prav tako. Navzlic temu ni obstal.

»Vai so tekli.« se poparjeno opravičuje Kohanjuk. Se zdaj ne more razumeti, kako se je pripetilo: vsi so tekli in vsi so ostali tanki, le ta trojica se je znašla tukaj. Ko sem v gozdu zagledal prvega ranjenca, ki je dejal, da »iz vseh lukenj smodijo« in zasilil kričanje pa streljanje med debli, sem tudi sam za minuto pomislil, da se vsi umikajo. Kohanjuk ne laže. Prepričan je, da je bilo res tako. Sam je videl, kako so se umikali. Če si blizu smrti in te

preganjajo eksplozije, vidiš marsikaj. Toda na fronti bi vsakogar za takšno početje takoj ustrelili. Posamezni primeri se kar zlahka sprevržejo v splošno zmedo. Tako kot pri streljanju: granata se razleti in ta eksplozija sproži še druge. Prav tako je tudi tukaj: v možganih se nekaj zasuje in ljudje vidijo strahove. Zamegli se jim pred očmi pa prično bežati. Kasneje vsega skupaj ne morejo razumeti.

Med drevjem sijejo topli sončni žarki in se približajo skozi deževno soparico. Z zemlje, z mokrega, temnega lubja in naših uniform se dviga sparin. V gozdu še vedno lebdi smrad po smod- niku, vendar ga počasi preplavlja sladki duh zrelih gozdnih jagod. Po dežju je vse svetlo, mlado in sveže. Bleščeče sonce se lovi med debli, ki izginjajo med negibnimi krošnjami. Od veje do veje se razpenja kristalna sončna pajčevina, v kateri se lesketajo kapljice.

Po dežju, po razdejanju, se z novo močjo vrača življenje — barve in vonjave. In v sočni, mladi travi leži z razprtimi očmi, uprtimi v sonce, mrtvec človek in v njegov porumeneli obraz, iz katerega je za yselej splahnela kri, sili modrikasta blešča.

Nihče mi ne bo očitil njegove smrti. V vsaki bateriji, v sleher- nem vođu je nekaj strahopetcev. Toda Generalov ni bil strahopetec. Tega se dobro zavedam.

Ni lahko pošiljati človeka v nevarnost, če sam nisi v podobnem položaju. Nerodna stvar. In ko da bi drugemu olajšal težave — v resnici je vaelej tako, da želiš dobro samemu sebi — se človeka poloti sočutje. Prav zaradi tega sočutja mu naprtiš še večje breme. In potem je nesrečen, kot bi ga silili, naj trpi tudi za druge. V najtežjih trenutkih se spomni tvojega sočutja pa objokuje samega sebe. Generalov je bil takšen.

Spominjam se njegovega obraza, ko je moral ostati na mostišču. Zagrenjen je poslušal moje ukaze in nenehno ponavljal, da bi morali poslati vodnika iz osme baterije z zapletenim imenom pa ne njega, Generalova. Predlog je sed onstran Dnjestra in zrl vojni v oči. Od daleč je vojna vedno strahotnejša kot v resnici. In zdaj je žalostno umrl.

Sedim na gozdnem robu, vzpostavim zvezo z nasprotnim bregom in poročam odrednemu poveljniku o položaju.

»Cemu, za vraga, doslej niso znali odpreti gobca?« vpije Jaze- nko. Polkovni poveljnik je medtem nekajkrat zahteval poročilo o

položaju in Jazenko mu ni znal odgovoriti. Poročam: Generalov je padel, zveza je bila pretrgana. Več ne povem, njemu že ne. Gene- ralov ima mater. Sama ga je vzgojila. Ničesar ni kriva. Podobno kot vse druge bo prejela sporočilo: »Umrli je junaške smrti.« In ko bo potešila bolečino, bo imela tolažbo.

»Tako, in zdaj pazno pazi!« mi naroča Jazenko, kot da bi bilo od mene odvisno, če bo znova prišlo do streljanja. Hlastno prekine pogovor. Zadovoljen je, ker sem tukaj, da je zveza vzpostav- ljena in slednjič lahko sporoči polkovnemu poveljniku, kakšen je položaj. Zato se mu tako mudi.

Medtem ko telefoniram, slači Zinjukov stokačemu Kozincevu škorenj in odvija obutek. Gležen je res otekel. Kozincev sedi pod grmom in se z rokama naslanja na zemljo. Nogo je dvignil, ko da mi jo rine pod nos kot očiček. Zinjukov brez gnusa drži moko nogo z umazanimi, že dolgo nepostrženimi krivimi nohti in jo z zanimanjem ogleduje: postati bi moral bolničar! Nenadoma jo nategne brez slehernega opozorila. Brez sape, s široko razprtimi očmi seže Kozincev k nogi, se poskuša zravnavati in pograbl Zinju- kova za roko. Toda strah in bolečina v njegovih očeh se nenadoma sprevrže v začudenje: bolečina je splahnela. Mlahaov sedi na zemlji. Zinjukov si zravnav zviža cigareto. Dobro delo se samo hvali. Trojica je očitno sklenila, da bo kar tukaj počakala noči. Kozincev, v vlogi mučenika, si pravi nogo na soncu in se je kar ne more nagledati.

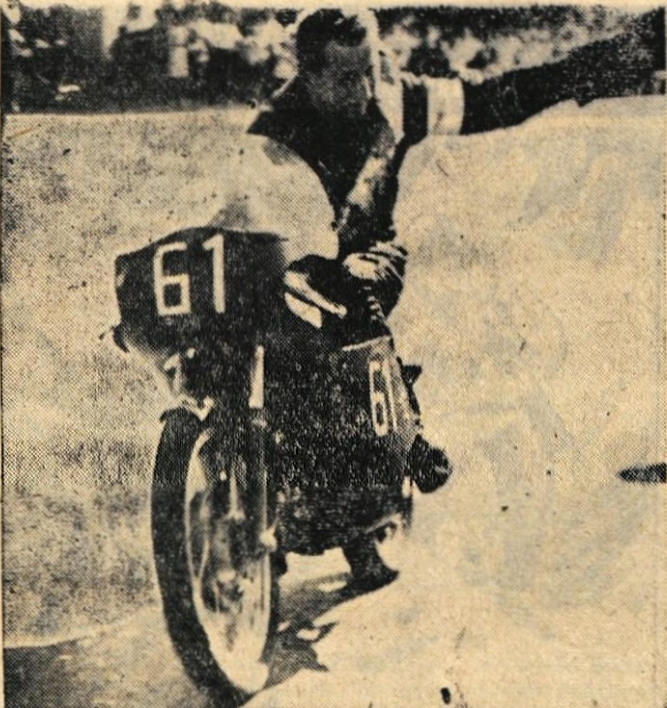
»Naprej, gremo!« pravim in čutim, da mi bo razneslo ovratnik. Zinjukov se zmrači in ugasne cigareto.

»Kam, tovariš poročnik?« mračno zgodnja, boljci v svoje noge in poudari besedici »tovariš poročnik.« Pri belem dnevu nas bo takoj opazil in začel obstreljevati.

Tedaj se oglasi še Kozincev:

»Izplahnjeno nogo imam. Ne morem si obuti škornja.«

V glasu trepetajo solze: vsi naj vidijo, kako trpi in kako sem krivljen! Molče ga pogledam, takoj strpa nogo v škorenj. Kohanjuk si oprta težki kolobar. Tanki vrat iztegne, da postane še drobnejši. Kolobar bi moral pravzaprav nositi Kozincev, toda Kohanjuk molči. Omoččen aprico vsega, kar je čanes doživel, sploh ne govori in pripravljen je oditi, kamorkoli bi mu ukazali: naprej ali nazaj — prav vseeno.

Aleš Mrzel iz Murske Sobotice je bil junak včerajšnjih loških dirk, saj je dvakrat peljal častni krog z lovorjivima vencema, ki ju je dobil za zmago v kategorijah do 250 ccm in nad 250 ccm.

Foto: J. Zaplotnik

Druga zvezna liga

Premalo igravcev za zmago

RADNIČKI : TRIGLAV 72:55 (34:29)

SLAVONSKI BROD, 19. avgusta — V prvem kolu jesenskega dela prvenstva v zahodni skupini druge zvezne košarske lige sta se sinoči pomerila Triglav iz Kranja in Radnički. Zmagal je Radnički z rezultatom 72:55 (34:29). — RADNIČKI: Bračun 22, Vojak 22, Grčić 15, Gasler 7, Holub 5, Takac 1, Sabljak, Abramović; prosti meti: 26:14. — TRIGLAV: Rus II 24, Belehar I 11, Bohinec 6, Lampret 6, Rus I 4, Stružnik 4, Klavara II, Todorović; prosti meti 22:11. — Sodnika Speljak iz Zagreba in Gregurić iz Slav. Broda.

Kranjčani so spomlad izgubili doma tekmo z Radničkim, zato so odšli v Slavonijo brez upov na zmago v povratni tekmi. Močno oslabilo moštvo, v katerem so manjkali kar 4 igralci (dr. Petrič, Belehar II, Klavara I, Soklič) je imelo nalogo odigrati tekmo le bolj zaradi formalnosti. Po visokem rezultatu bi sklepali, da Kranjčani niso storili dosti več, toda dogodki na igrišču so potekali precej drugače.

Gostje so z mirno, borbeno in učinkovito igro popolnoma zmedli fizično precej močnejše domačine. Prvi koš je dosegel Radnički, nato pa so triglavani popolnoma zagospodarili na terenu. Že v 6. minuti so namreč vodili s 14:5, razlika pa so uspeli zadržati polnih 10 minut do stanja 27:19. Nekaj minutno krizo tik pred odmorom so nato izkoristili Brodčani in hitro prešli v vodstvo.

Začetek 2. dela igre je bil podoben začetku tekme. Kranjčani so predvsem s požrtvovalno igro v obrambi pričeli loviti domačine in se jim v 8. minuti približali že na razliko enega koša (38:39). Takoj nato pa je že tretji igralec prve petorke napravil četrti osebno napako in s tem je bila njihova usoda zapečaten. V obrambi so

PONGRAČEVA v finišu do naslova mojsrke kandidatnje

Jesenice — V petek in soboto se je tu nadaljevalo državno prvenstvo šahistk. Slej ko prej po XIV. kolu se vedno vodi Milunka Lazarević, lep uspeh pa je v petkovem in sobotnem kolu dosegla Kranjčanka Lojzka Pongrac, ki si je najprej z zmago nad Z. Nedeljkovič, potem pa še nad Lakševićem, priborila že 7. točko, kar je dovolj za naslov mojsrke kandidatnje. V zadnjem kolu bo igrala še s Kitičevićem.

Rezultati — XIII. kolo: Jocić : Milčić 1:0, Pongrac : Nedeljkovič 1:0, Lakšević : Kitičević 0:1, Canji : Stadler 0:1, Piberl : Ljiljak 1:0, Jovanović : Lazarević 0:1, Kureš : ing. V. Nedeljkovič 1:0, Nagy : Mileusnić prek.

XIV. kolo — Kitičević : Lazarević remi, ing. V. Nedeljkovič : Jovanović 1:0, Milčić : Kureš 1:0, Stadler : Jocić 1:0, Ljiljak : Canji 0:1, Mileusnić : Piberl prek., Z. Nedeljkovič : Nagy 0:1, Lakšević : Pongrac 0:1.

Stanje po XIV. kolu: Lazarević 11,5, ing. V. Nedeljkovič 10, Stadler 9,5, Piberl 8 (1) itd. — J. Z.

DVE NOGOMETNI TEKMI

Oreh, sobota, 18. avgusta
V okviru krajevnega praznika Krajevne skupnosti Oreh—Drovoljka sta bili danes na nogometnem igrišču na Orehu dve zanimivi nogometni tekmi.

Dopoldan je bila tekma med enajstoricama TVD Partizana iz Trboja in mladinskim moštvom iz Oreha. Tekma se je končala v korist domačinov z rezultatom 6:2.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Cestno-hitrostne dirke v Škofji Loki

Najhitrejši krog Boška Šnajderja

Na velikih cestno-hitrostnih dirkah za državno in republiško prvenstvo ter za Nagrado Loke je s povprečno hitrostjo 115,5 kilometra na uro zmagal naš poznani prikolničar ing. Boško Šnajder — Odlična vožnja soboškega tekmovalca Aleša Mrzela

Škofja Loka, 19. avgusta — V odlični organizaciji domačega avto-moto društva je bila tu na poznani dirkalni stezi danes končana tretja in hkrati zadnja dirka za naslove državnih prvakov, razen tega pa so tokrat motoristi četrtič tekmovali za republiško prvenstvo, ki bo čez mesec dni končano v Novi Gorici. 95 motoristov — s sovozači na prikolnicah pa kar 103 — se je danes predstavilo blizu 10.000 gledavcem, ki so se udeležili najhitrejših jugoslovanskih motociklističnih dirk. Te, razen za obe prvenstvi, veljajo tudi za NAGRADO LOKE (spominsko plaketo in 50.000 dinarjev nagrade), ki jo je tokrat priboril poznani zagrebški dirkač ing. Boško Šnajder, s tem, ko je svoj drugi krog v vožnji s prikolico prevozil s povprečno hitrostjo 115,5 kilometra na uro. — Sicer pa je številne ljubitelje moto športa najbolj navdušil član društva iz Murske Sobotice Aleš Mrzel, ki je na stroju Aermacchi 250 zmagal kar v dveh kategorijah.

• Najprej Aleš Mrzel, potem pa še ing. Boško Šnajder, sta namreč sodelavcu izjavila naslednje:

»Dirkalna steza v Škofji Loki mi je nadvse všeč. Tu nisem tekmoval prvič. Že leta 1959 sem v Loki zmagal v kategoriji do 125 kub. centimetrov. Danes sem v prvi dirki v kategoriji »A« (nad 250 ccm) imel smolo, ker sem padel v četrtem krogu. Imel pa sem dovolj naskoka, da sem lahko obdržal prvo mesto. Nisem se huje poškodoval. V drugi dirki (v kategoriji »A«, razred do 250 ccm) sem imel smolo pri startu, kar sem pa srečno nadoknadil in sem bil že v tretjem krogu prvi.

Škofjeloska dirka je bila tretja dirka za državno prvenstvo. — V obeh prejšnjih dirkah sem imel smolo z motorjem, ki se mi le vedno pokvaril in se tako v dirki ne morem uvrstiti. Žalostno prvenstvo nisem mogel edino, kar me je v Loki motilo, so bili skrajno nedisciplinirani gledalci. V zadnjem krogu druge igre mi je na ciljni črti stekel čez cesto neki miličnik in le malo je manjkalo, da nisem padel pri hitrosti od 170 do 180 km na uro. — Zahvaljujem se gledavcem za moralno pomoč pri zmagi. Današnja dirka je bila moja najhitrejša dirka na jugoslovanskih cestah. V Škofjo Loko bom še prišel tekmoval, če bo to prilika, zakaj zelo mi je všeč tekmovalna steza — seveda — gledavci.

Današnja dirka je po zvokih fanfar otvoril predsednik loškega avto-moto društva Jože Hauptman, medtem ko je tekmovalcem srečo, gledavcem pa mnogo športnih užitkov zaželel podpredsednik ObLO Škofja Loka (ta je bil prireditelj dirk) Milan Zakelj.

BERNETIC NIMA KONKURENCE

Najprej je bila na sporedu dirka motorjev kategorije do 50 ccm, ki je veljala tako za republiško kot državno prvenstvo. Med 16 tekmovalci je z veliko prednostjo, ki jo je povečeval iz kroga v krog (vozili so jih 5), zmagal Adrijan Bernetič iz Kopra na motorju Colibri 50. V svojem najhitrejšem krogu je dosegel odlični povprečni čas 90,8 km na uro! Kako hitro je vozil, pove tudi to, da je, še preden je zaključil zadnji krog, prehitel zadnjemuvrščena Kuzelja in Legišo.

Drugo mesto je osvojil Janko Štefe iz Kamnika, tretje Anton Mladovan iz Nove Gorice, četrto pa Tržičan Leon Teran.

OSTRE BORBE V DRUGI DIRKI

Po odličnem startu Nuhića (BiH), ki je vodil prvi krog, je kmalu prišel v vodstvo Kemal Bucalo (BiH), ki je prednost po-

nitvi pritožila, češ da sta se-

stra in sekundat sufilirala Jo-

vanovičevi, kar jo je tako mo-

tilo, da ni mogla zbrano misli-

ti. Glavni sodnik je zato ka-

zensko odzvel točko Jovanovi-

čevi, s čimer pa se le-ta ni

strinja. O zažveji je razprav-

ljal še sodniški zbor, ki je od-

ločil, naj se partija nadalju-

je. Zmagala je potem Jovanovi-

čeva.

Mojsrski kandidat Krtić je

takole komentiral ta ne ljub

dogodek: »Poro (sekundant) je

star nogometaš in navijač, pa

glasno reagira, če ga kaj ti-

šči!« Poro Smederevac je bil

namreč nogometaš, vse dokler

si ni zlomil noge; šah je začel

igrati v bolnišnici!

Twist ni zanjo

Za zabavo in ples so si

igravke vzele čas v sobotah.

V eni od njih je nastala tudi

tale anekdota: Sahistke so bi-

le sredi največjega razgovora,

ko se pred Jocičevim pojavil

mladenič v kavbojkah in jo

zaprosil za ples. Sahistka je

povabila na ples seveda spre-

jela, vendar se je s plesišča

vrnila nenavadno hitro. Na

presenečenje, ki ga je brala z

lie prijateljice je odgovorila:

»Komaj sva začela plesati, me

je partner izpusil ter začel

kriliti z rokami in krožiti

okrog svoje osi. Kaj sem pa

hotela?«

SRDJAN BAVDEK

Strelec, ki mu ni enakega na Gorenjskem

S po enim prvem, drugim, tretjim, četrtim, šestim in sedemnajstim mestom na zadnjem republiškem prvenstvu strelcev, ki je bilo minulo nedeljo zaključeno v Ljubljani, je član tovarniške strelske družine Sava iz Kranja FRANC PETERNEL spet dokazal, da je trenutno gorenjski strelcevec, 1 in da mu v streljanju z malokalibrsko puško v Sloveniji ni enakega. Franc je več vsem orožjem, kar pove-tudi njegovi dobri izidi v caracas programu, kjer tekmovalci strelja 30 nabojev v tarčo, 30 pa na človekovo sil-hueto, ter v streljanju s precizno, vojaško (hitro streljanje) in Drulov pištolo, 510 krogov v streljanju z malokalibrsko puško domače izdelave (CZ) pa tokrat Peternel ni zadostoval le za prvo mesto in za naslov slovenskega prvaka, ampak je s tem odličnim dosežkom postavil tudi nov slovenski rekord.

30-letni orodjar v Savi je svojo strelsko kariero pričel 1953. leta, ko se je vrnil od vojakov, medtem ko je »mali žilico« za streljanje že od mladih nog. Spominja se, da je prvič nastopil v vrsti strelcev Save — kmalu potem, ko je vstopil v družino. Tekmovali so z različno puško, Peternel je bil med 10 vrstnikov peti. Ko je jeseni tistega leta prvič zmagal z vojaško puško na Struzevem, se je resno lotil treninga... potem pa njegovo

FRANC PETERNEL

ime najdemo vedno na vrhu gorenjskih razpredelnice strelcev.

— Katere strelske panoge so vam najljubše in katerih uspehov ste najbolj veseli, je bilo eno izmed mojih vprašanih umirjenemu orodjarju z ostrim pogledom, ki opozarja na njegove strelske sposobnosti.

»Najraje streljam s precizno in hitrostno pištolo. Seveda sem zelo vesel svojega novega slovenskega rekorda z malokalibrsko puško. Razen tega pa »držim« slovenski rekord tudi v streljanju z vojaško pištolo (501 krog), vendar v tej panogi ne bomo več tekmovali. Državni rekord je tu 502 kroga. Če bi se tedaj malo bolj potrudil, ki bi lahko za vedno jugoslovanski rekord z vojaško pištolo...«

Franc Peternel trenira strikriat na teden. Zadnje dni se ne počuti dobro in je pred dvobojem slovenske reprezentance s švicarskim Luzernom, ki bo danes, in jutri v Ljubljani, pesimistično razpoložen. Če mu tokrat res ne bo uspelo streljati v običajni formi, pa mu želimo več sreče na državnem strelskem prvenstvu od 26. do 31. tega meseca v Zagrebu.

JOZE ZONTAR

NAGRADA LOKE ODDANA

Najhitrejši povprečni čas v drugem krogu tekmovalja prikolice (zadnja disciplina) je ing. Šnajderju zadostoval za zmago in Nagrado Loke. Drugo mesto je osvojil tekmovalce s smrtjo na prikolici — Tržičan Mirko Hrast s sovozačem Ivanom Rendulićem. Zanimivo je, da je ing. Šnajder vse tekme prehitel dvakrat, Bosaka pa celo trikrat. — Jože Zontar

TOVARIŠKA POMOČ

Ko so motoristi na sobotnem uradnem treningu velikih dirk v Škofji Loki vozili v kategoriji do 175 ccm, se je na zavoju v Plevni pokvaril motor Mirku Bivicu iz Trbovelj. Njegov društveni tovariš Janko Draksler, ki je vozil za njim, je to opazil. Za konkurenco je prevozil še dva kroga, nato pa se je vrnil po nesrečnega Bivica ter ga v prijateljskem obsegu pripeljal do cilja. — J. Zontar

NEKDAJ SOVOZAČ — SEDAJ SOLIST

Vsi se še spominjamo velikih uspehov, ki sta jih na številnih mednarodnih motociklističnih dirkah dosegala ing. Boško Šnajder s sovozačem Mladenom Kytko na motorju s prikolico BMW 500. Na dirke v Škofjo Loko pa je šampion Šnajder prišel s sovozačem Roganom, medtem ko je Mladen Kytko tekmoval sam v kategoriji do 250 ccm na Puchu 250. — J. Z.

Zadnji športni rezultati

Prva zvezna liga:
Dinamo : Partizan 3:3
Hajduk : Velež 2:0
Sarajevo : Reka 1:0
Novi Sad : Vojvodina 1:0
Radnički (Niš) : Zvezničar 1:1
Crvena zvezda : Sloboda 2:1
Beograd : Budućnost 2:1
Druga zvezna liga — zahodna skupina:
Olimpija : Šibenik 2:0 (1:0)
Slavonija : Varteks 2:1
Borovo : Split 4:0
BSK : Lokomotiva 0:0
Karlovac : Istra 1:1
Borac : Maribor 2:2
Celik : Famos 3:2
Trešnjevka : Rudar 5:0
Zelezničar : Triglav 1:3

Po dolgi in mučni bolezn nas je zapustil v 59. letu starosti naš dobi mož, oče, brat in stric

Janez Vehovec
posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 21. avgusta 1962 ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti v Voklem na pokopališče v Senčur.
Voklo, dne 19. avgusta 1962

Zalujoči: žena Polonija, hčerka Marica, bratje Jernej, Alojzij, Ciril z družinami, sestre Marija, Ana, Ivana, Angela in Tončka z družinami ter ostalo sorodstvo

Na letošnjem XVI. državnem prvenstvu na Jesenicah je zbranih 16 šahistinj iz vseh predelov Jugoslavije. Med njimi sta 2 mednarodna mojstra, 4 mojstri, 8 mojsrskih kandidatov in dve I. kategorijci. — Na sliki sede od leve proti desni: Jocić, Nagy, Milčić, inž. Nedeljkovič, sodnik prof. Ludvik Vagaša, Lazarević in Kitičević; stoje: Mileusnić, Lakšević, Jovanović, Canji, Kureš, Pongrac, Stadler in Piberl (manjka Z. Nedeljkovič)